

Politični ogled.

Država SHS.

Ministrski svet se neprestano bavi z volilno agitacijo v korist radikalne stranke in pod pretvezo zarotništva in komitskih napadov od bolgarske in albanske strani v južno Srbijo pojačuje žandarmerijo in policijo v južnih krajih, prestavlja in nastavlja uradnike in vse to samo iz agitacijskih in strankarskih razlogov. Doznalo se je, da radikalni zaupniki naravnost pisarijo gladi, naj tega uradnika odstavi, onega pa nastavi, da bo agitacija imela uspeha. Pašič se ima vedno mnogo skrbi s kandidati, katerih je več kot preveč. Svojega sina Radeja bo najbrž v Bosni ustoličil, ker se Bosanci ne bodo znali ubraniti tega, vsled umazanih kupčij razupitega človeka, kakor so se ga ubranili Sremci.

Največ skrbi dela radikalni vladi in stranki Stojan Protič, ki z velikimi uspehi agitira tudi po južni Srbiji z geslom: avtonomija. Radi Protiča se tudi volilni proglas radikalcev ni izšel med narod, ker Pašičevci čakajo na zborovanje Protičevih pristašev, ki se baš sedaj vrši, da potem v svojem proglasu lahko še Protiča — spsujejo.

Srbski liberalci in naprednjaki, ki so bili poprej sestavni del demokratske stranke in so se potem zopet odcepili, so tudi imeli svoja zborovanja ter so sklenili, da gredo samostojno v volitve. To je hud poper za demokrate, ki zopet sedaj zborujejo v Beogradu ter se tako izragajo, da se bodo najbrž še na Pribičevićevo in Davidovićevo skupino razcepili. Poročila policajdemokratskih listov o dobri volilni agitaciji demokratske stranke so navadna laž.

Srbski republikanci gredo v Zagreb nagovarjati hrvatske republikance za osnovanje skupne republikanske stranke. To najbrž ne bo šlo, ker se Radić ne bo odrekel svoje stranke in samostojnosti.

V nedeljo je bil v Zagrebu volilen shod Radičeve republikanske stranke, na katerega so bili pozvani Radičevi pristaši iz sedmih okrajev. Na zborovanje je prišlo okoli 3000 Radičevcev in 3000 zagrebških meščanov. Radić je pozdravil Srbe, ki jih vodi republikanec Jaša Prodanović, zemljoradnik Avramović in Ljuba Davidović. Zahteval je, naj se skliče najprej hrvatski sabor, ki naj sklene sporazum s Srbi. Rekel je, da bo dobila seljačka republikanska stranka v hanski Hrvatski 50 poslancev od 68, v Dalmaciji 10 od 15, v Hercegovini 4 od 7, glede Bosne pa je izjavil, da ne ve še ničesar. Glede kandidature v mestu Zagrebu je izjavil, da pripušča, naj kandidirajo zajedničarji kogar hočejo, republikanska stranka bi samo želela, da se poveri kandidatura izrazitemu republikancu, pri čemer je mislil na dr. Lorkoviča, in zastopniku delavstva, ki ga naj postavi radniški savez. Zatem so govorili razni kmetje. Končno je zopet govoril Radić, ki je napadal dr. Korošca in SLS. Demagoški Radić se ni sramoval izreči pred kmeti iz zagrebške okolice laž, da je baje dr. Korošec imel s Pašičem in Pribičevićem dogovore, po katerih bi Hrvatsko Primorje tvorilo most med Slovenijo in Veliko Srbijo. Rekel je: To niso Slovenci, to so Kranjci-magarcil — Radičevi prijatelji v Zagrebu so zelo nezadovoljni s shodom in pravijo, da bi bilo bolje, ako bi se ne bil vršil.

Centralisti bodo strahovito poraženi v prečanskih krajih in ne bo jim pomagala ne vladna pomoč v denarju in tudi ne razni pritiski od zgoraj.

Minister dr. Zupanič se mudi že 10 dni v Sloveniji, da agitira za radikale. V isto svrhu potuje z njim tudi veliki župan dr. Ploj. Poizkusi, pridobiti Nemce za radikale, g. Zupaniču niso uspeli. Zupaniču se ni posrečilo niti toliko glasov pridobiti, kolikor jih je potrebno za podpis kandidatske liste. Po teh neuspelih je odpotoval dr. Zupanič v Griblje, v svojo rojstno vas, pa tudi tam ni nič opravil, čeprav so vaščani skoro sarni njegovi sorodniki.

Naše ljudstvo je preostalo hudo šolo, znalo bo pa sedaj obračunati s predstavnik centralizma in pa z vsegovnimi prikritimi pomagači.

Francoska zasedba.

Zasedbene oblasti so aretirale šest uradnikov poštnege in brzojavnega urada, ki niso hoteli dati pismenih bajave, da se bodo pokorili francoskim odredbam. Odvedli so jih neznan kam. Vsled vmešavanja francoskih oblasti v obratovanje so nemški železničarji ustavili delo na nadaljnjih progah. V Dortmundu je bila aretirana zopet cela vrsta višjih uradnikov, med njimi policijski predsednik, predsednik višjega poštnege ravnateljstva in kolodvorski nadzornik. V Horde je obkolila stotnja francoskih vojakov z več oklopnimi avtomobili poštni urad. Francoski oddelek vojakov je vdr na kolodvor Tschaude ter aretirat ob 4. uri zjutraj postajenačelnika v postelji in odvedel s seboj. V Essenu so Francozi celo bolnišnice zasedli, celo bolniki iz oddelkov za nalezljive bolezni so se morali umakniti, tudi oni, ki bolujejo na legarju. Nemški zdravniki so izjavili, da prepučajo Francozom vso odgovornost, ako izbruhnjejo nalezljive bolezni. V zasadenem ozemlju silno raste draginja, narod pa vstraja ter upa, da bodo svet končno le obsodil francosko nasilje.

Turško-grške zadeve.

V Lozani je že izdelana mirovna pogodba za Turke in Grke. Pogodba obsega mejna, politična, finančna in pravna določila, ne ve se pa, če bo sprejeta, ker se Grki že sedaj izgovarjajo, da ne bodo mogli umakniti svojih čet, kakor se zahteva. Od druge strani se pa zopet govori, da obstoji med Turčijo in Rusijo vojna pogodba,

po kateri se Turčija obvezuje, da ne bo sklenila nikakega dogovora s Francozi brez predhodnega sporazuma z moskovsko vlado. Obvezuje se tudi, da bo v slučaju oboroženega spopada Rusije s katerokoli evropskih držav zatvorila morske ožine za vojne ladje onih držav, ki bi se vojevale z Rusijo, kateri bo tudi pomagala in ji pošiljala vojno opremo. Turčija ne sme na svojem ozemlju trpeti nikake organizacije, ki nasprotuje sedanjemu režimu Rusije.

Naša zborovanja.

Shodi dr. Hohnjeca: v petek dne 2. februarja, po prvem cerkvenem opravilu pri Sv. Juriju ob Ščavnici, popoldne po večernicah pri Mali Nedelji. V nedeljo, dne 4. februarja, po prvem cerkvenem opravilu na Kapeli, popoldne pa v Ivanjih. V nedeljo, dne 11. februarja, po prvi sv. maši v Ziaeh, po drugi sv. maši v Spitaliču.

Narodni poslanec Franjo Žebot priredi volilne shode: na Svečnico ob 11. uri pri Spodnji Sv. Kungoti, dne 4. februarja (nedeljo) po sv. maši pri Sv. Križu n. Mariborom in isti dan popoldne ob 13. uri pri Gornji Sv. Kungoti. V nedeljo, dne 11. t. m., zboruje zjutraj po rani maši pri Sv. Martinu pri Vurbergu, isti dan po pozni sv. maši pri Sv. Barbari niže Maribora.

Shodi Slov. ljudske stranke v okraju Maribor, desni breg—Slov. Bistrica. Na zaupnem shodu iz okrajev Maribor desni breg—Slov. Bistrica so se določili sledeči volilni shodi: Na Svečnico, dne 2. februarja po rani maši v Tinju (govori dr. Jerovšek). V nedeljo, dne 4. februarja po rani maši v Makolah, po pozni sv. maši v Polčanah (lokal določijo poljčanski zaupniki), popoldne po večernicah v Studenicah. Na vseh treh shodih govorita kmet Stefan Falež iz Orehove vasi pri Slivnici in dr. Jerovšek iz Maribora. V nedeljo, dne 11. februarja po rani maši v Crešnjevcu, po pozni pa v Laporju. (Falež—dr. Jerovšek). V nedeljo, dne 18. februarja po sv. maši v Smartnem na Pohorju (dr. Jerovšek in Hinko Gril). Isti dan v St. Lovrencu na Pohorju po rani sv. maši in v Puščavi po pozni sv. maši (Stefan Falež). — Dne 25. februarja Ruše in Limbuš. Natančni spored se še določi. — Dne 4. marca po rani maši pri Sv. Venčesu (dr. Jerovšek—Falež). Isti dan veliki okrajni shod v Slov. Bistrici po deseti sv. maši v hranilnični dvorani (Falež, dr. Jerovšek in Gril). — V nedeljo, dne 11. marca pri Devici Mariji v Brezju po pozni sv. maši (Falež in drugi). — Prosimo zaupnike, da agitirajo po vseh krajih za obilno udeležbo. Dnevni red shodov se ne da spremeniti, ker so govorniki oddani za vse nedeljet

Volilni shodi v okraju Sv. Lenart. V nedeljo, dne 11. februarja po pozni sv. maši pri Sv. Barbari v Slov. gor., isti dan popoldne po večernicah pri Sv. Rupertu. V nedeljo, dne 18. februarja 1923, po rani sv. maši pri Sv. Trojici v Slov. gor., isti dan po pozni sv. maši pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah v gostilni Arnuš. V nedeljo, dne 25. februarja 1923 po rani sveti maši pri Sv. Ani v Slov. gor., isti dan popoldne ob 2. uri v Gornjem Cmureku in isti dan zvečer ob 6. uri na Sladkem vrhu v hiši g. Scheff (pri tovarni). Na teh shodih govorita Žebot iz Maribora in Hinko Fanelc, posestnik iz Sv. Jurja v Slov. gor. Prosimo zaupnike, da shode razglasijo ter določijo zborovalne prostore. Dnevni red shodov se ne da spremeniti, ker je čas do volitev kratek.

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. bo volilni shod Slov. ljudske stranke pri g. Pekljarju v nedeljo, dne 4. marca po rani maši, v Jarenini isti dan po pozni sv. maši in v St. Ilju istega dne popoldne ob 3. uri v dvorani gostilne Haring v Cirknici.

Shodi naše stranke v ptujsko-ormoškem okraju na Svečnico in v nedeljo, dne 4. februarja. Na Svečnico po rani maši se vrši shod v Ptuj, po rani maši in popoldne po večernicah na Hajdinu. V nedeljo, dne 4. februarja se vrši shod po rani maši v Ormožu, po večernicah pri Sv. Miklavžu. Prosimo somišljenike in krajevne odbore, da skrbijo za polnoštevilno udeležbo.

Volilni shodi v šmarško-rogaško-kozjanski okraju na Svečnico: Sv. Florjan pod Bočem po rani sv. maši, Stoperco po večernicah, govori kandidat Jakob Vrečko. — V nedeljo, dne 4. februarja: Olinje po sv. maši, Imeno ob pol 3. uri popoldne. Govorijo kandidati Jakob Vrečko, Jos. Počivalšek in drugi.

Slov. ljudska stranka je priredila v nedeljo, dne 28. januarja zborovanje v Čadramah. Zborovanje je bilo v Orlovskem domu, kjer se je zbralo veliko število volilcev. Poročal je poslanec dr. Hohnjeca, ki je govoril o delovanju slovenskih strank in o velikem pomenu bodočih volitev v narodno skupščino. Volilci so izrazili popolno zaupanje Slov. ljudski stranki in njenim poslanecem. Naši možje in mladeniči bodo šli z velikim navdušenjem na volilno agitacijo.

V Selnici ob Dravi se je v nedeljo, dne 28. januarja vršil volilni shod SLS. Bil je dobro obiskan; zborovalci so z zanimanjem in odobravanjem sledili govoru gosp. Žebota. Znamenje, da se je ljudstvo tudi pri nas spametovalo in ne mara več za pogubonosno samostojno in socijaldemokratsko stranko. Zborovanje je spretno vodil župan g. Ivo Urbas.

Pri Veliki Nedelji in v Središču so volilni shodi Slov. ljudske stranke prav lepo uspeli. Zborovalci so soglasno odobrvali izvajanja prof. Vesenjaka. Shodu pri Veliki Nedelji je predsedoval pos. Gasparič in govoril je tudi načelnik posojilnice Posavec ter dva druga moža. Shodu v Središču je predsedoval župan Bedjanič. Naši središki somišljeniki se držijo naravnost vzorno, posebej pa jim moramo čestitati, da so si ustvarili tako lep Društveni dom. Poštena naša stranka stoji med poštnim našim ljudstvom trdno in neomajno.

Shod dr. Korošca na Dols. V nedeljo, dne 28. jan.,

se je vršil na Dols shod dr. Korošca. Čeprav je dvorana pri Petru precej prostorna, je bila natlačeno polna, veliko ljudstva pa je moralo zunaj ostati. V začetku shoda so nekateri komunisti, ali kakor se že hočejo imenovati, voditelji, hoteli delati z medklici nemir, toda naš voditelj jim je njih ugovore tako temeljito razjasnil in pobil, da so končno tudi navzoči delavci zahtevali, naj voditelji mirujejo, ali pa se jih naj ven izbacne. V lepem govoru nam je nato dr. Korošec temeljito pojasnil vso škodo in krivico centralizma ter vse navdušil, da pojdemo z vso energijo v boj za SLS, ki je edina prava nositeljica avtonomistične ideje. K sklepu so se stavile resolucije: Izreka se odkritosrčno zaupanje vsem poslanecem Jugoslovenskega kluba, posebno voditelju dr. Korošču, in zahvala za ves dosedanj napor v boju za avtonomijo, s prošnjo, naj še v bodoče neomajno ter krepko vztrajajo v tem smislu. V gospodarskih zadevah se je predlagalo, naj Jugoslov. klub skrbi za pravice občin, oziroma krajin šolskih svetov in naj se ne goji strankarstvo (Sokol) v šoli. Opomnilo se je tudi na krivico, ki se godi občinam Sv. Krištof, Marija Gradec in Jurklošter zaradi odvzema ribolova. Zahtevali smo pravično ureditev uvoza in izvoza posebno glede živine. Ta se naj dovoli v jeseni, ko je stanje živine odvišno ter s tem ohrani bolj stalno ceno živini. Sedanje skakanje živinskih cen je škodljivo za kmeta in delavca, koristno pa le mešetarjem in mesarjem, kateri, ko so cene živine visoke, znajo prilagoditi temu tudi cene mesa, ko pa živinska cena pade, tako da mnogokrat napol zastoj mesar goveda dobi, pozabijo ceno mesa znižati. Zahtevali smo tudi, naj se po možnosti uredijo valutne razmere, naj se one, ki spekulativno delajo na padec valute, kaznuje. Vse resolucije so bile od navzočih sprejete z odobravanjem.

Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, dne 28. m. m., se je vršil pri nas prav dobro obiskani volilni shod, na katerem je poročal poslanec Vladimir Pušenjak. Prišlo je tudi nekaj republikancev, ki so se pa mirno zadržali. Poslanec je v dolgemu govoru narisal delovanje starega parlamenta, ki ni sklenil niti ene koristne postave, pokazal je na številnih krivičnih razdelitev davkov, osebne dohodnine in nazadnje še je osvetlil vso hinavščino samostojne in republikanske stranke. Povedal nam je, kako je vlada podpirala vojno in mornarico, za katero je v proračunu 4400 milijonov, za kmetijstvo pa samo 440 milijonov dinarjev, za mariborsko gledališče je dala 8 milijonov, za škode in požare v Sloveniji pa samo 1 milijon dinarjev. To so vnebovpijoče krivice. Vsi volilci so se nad takim krivičnim postopanjem vlade silno zgražali. Točna in jedrnata izvajanja g. govornika so z velikim zanimanjem in s hvaležnostjo poslušali in so sklenili, delovati na to, da bo dne 18. marca naša poštena in zaslužna Slovenska kmetijska zveza — zmagala!

POLITIČNI POLOŽAJ V PREKMURJU.

Po celem Prekmurju od Dolnje Lendave pa gori do avstrijsko-ogrske meje se vse prekmursko ljudstvo na strani naše Slovenske ljudske stranke pripravlja na volitve dne 18. marca. Kandidati so že določeni. Shodi se vršijo po vseh vaseh. Vsako selo ima izbrane izurjene agitatorje, katere tam nazivajo čortesi. Prekmurec ne pravi: Jaz grem volit, ampak on pravi: »Jaz idem »votuma« (glas) dajati, ali votume lučati v kišo (volilno škrinjico). Zadnje dni prejšnjega tedna so se vršili veliki shodi v Veliki Polani, Beltincih, Bogojini, Fokovcih, Murski Soboti (zbor zaupnikov) in še več drugih krajih. Med drugimi sta govorila tudi bivša poslance Žebot in Klekl. Prekmurci imajo dar jezika. Skoro vsak mož in mladenič je govornik. In kako lepo znajo govoriti v svoji vabljivi prekmursčini. Med katolici in evangelijci vlada lepa zastopnost. Oboji bodo po ogromni večini glasovali za našo Slovensko ljudsko stranko. O razkričanih dr. Kukovčevih 10.000 glasovih ni ne duha in ne sluha. Če bo dr. Kukovec dobil v Prekmurju 200 glasov, bo lahko vesel. Tudi samostojni se ne godi dobro v Prekmurju. Ves denar in trud nasprotnikov, pridobiti vrle Prekmurce za svoje ničvredne stranke, je zamanj.

Iz protikmetске politike.

OD KOD IMA NOVAČAN DENAR?

Novčan je prvotno trdil na svojih shodih, da mu je Radić priskočil z volilnim denarjem na pomoč. Radić pa je, kakor znano, Novačana proklel in ga izključil iz svoje republikanske stranke. Novačanu namreč ni bilo za nič drugega, nego da postane poslanec in zato ni maral ubogati Radiča, ki je hotel kandidirati.

Dasiravno sta se Novačan in Radić resno skregata in ločila od mize in postelje, vendar razpolaga Novačan z velikimi svotami agitacijskega denarja. Te dni pišeta Novačan in njegov ekonom in bivši žandar Stampar pisma posameznim zaupnikom, da ima Novačanova stranka za agitatorje na razpolago »večje svote«. Obzavežita živita zadnje tedne tako prešerno kot kaka milijonarja in verižnika.

Ljudje v njeni okolici se začudeno povprašujejo, odkod imata ta dve števke nzenkrat toliko denarja na razpolago.

Jasno je, da je Novačan dobil velike svote od voditelja demokratov dr. Geogorja Žerjava in bančnega ravnatelja ter milijonarja Praprotnika pod pogojem, da — udrobi edinstvo slovenskih volilcev na Štajerskem. Novačan se je nedavno vozil tudi v Beograd — kaj je tam iskal, si lahko mislimo.

Še enkrat povdarjamo: Novačan je najet in plačan od najhujših sovražnikov krščanskega slovenskega ljudstva, naj odvrne naše ljudi od tega, da bi nastopili složi in močni v naši krščanski Slov. ljudski stranki.

Mi pa pravimo, da Jedeževi zlatniki še nikomur ni prinesli sreče!

ŠE NEKAJ O DIVJAŠTVU REPUBLIKANCA DR. NOVAČANA.

V zadnjem »Gospodarju« smo poročali, kako je divjak in surovina, predsednik republikanske slovenske stranke dr. Novačan dejansko napadel v celjski kavarni našega neumornega poslanca Vi. Pušenjaka, Nad dr. Novačanovo divjostjo se zgraža vsa javnost in so ga obsodili kot divjačino tudi njegovi najožji rojaki, kakor nam to svedočijo naslednji dopisi iz Novačanovega rojstnega kraja:

Gaberje pri Celju. Republikanski general Novačan nima samo močnih rok, ampak tudi ostre zobe. V dokaz za danes samo par dejstev. Leta 1921 meseca julija je obgrizel na roki natararico, ki je morala iskati zdravniško pomoč in ravno tako odvetnika O. Saj tudi ni šudno, ker on sam trdi, da je človek potomec živali. Mogoče je on ravno pasjega rodu in mu je grizenje prirojeno, saj stekel pes obgrize tudi vsako stvar, do katera pride. Res lep raj bo v tej svobodni republikanski menežariji, ki jo zelo priporoča grizenje in klofutanje Novačanovo. Radovedni smo, kdo bo hotel delati družbo do sedaj še osamelemu potomcu živali.

Gaberje pri Celju. Da je dr. Novačan navajen sprejemati zausnice, smo vedli, ker je meseca septembra 1. 1921 dobil krepko zausnico od ženske, ki drži še nekaj na svojo čast; nismo si pa mislili, da se more on kot akademično izobražen človek, kot pisatelj in kot načelnik stranke, ki hoče drugim narekovati politično moralno, tako izpaziti, da v javnem lokalu kaže svoje divjaštvo.

Trnovlje pri Celju. Ker Vi, g. urednik, gotovo ne štimate tako zakotnega in nepomembnega lista, kakor je »Republikanec«, vam sporočam, da ta list od dne 25. jan. razglašava, da je SLS dobila 12 milijonov za volitve iz Beograda. Vi se gotovo tudite, ker še niste do sedaj prejeli nakaznice za teh 12 milijonov. Svetujem vam, da vprašate dr. Novačana, kako se tako težki milijoni iz Beograda — odkoder mi Slovenci dobivamo kvečjemu nove davke — dobijo, ker on je gotovo v tem strokovnjak, ter prepustite vseh 12 milijonov njemu, ki vam je prvi prinesel to veselo novico, da ne bo kot brezposelnost postopač in ljudski zapeljavec odjedal doma kruha svoji sestri, ki ga mora sedaj rediti, ker si ni znal drugega prisluziti, kot zaničevanje poštenih, delavnih ljudi.

Novačanov shod v Rečici v Sav. dolini. Poročamo bralcem »Slov. Gospodarja« o Novačanovem shodu in njegovih kandidatih in agitatorjih, da jih ljudje spoznajo in se vedo ravnati. Novačan je imel pri nas dne 21. t. m. shod v gostilni Fürst. Ker nismo hoteli temu lažipreroku verjeti in smo mu kar med govorom sproti odgovarjali, je dohtarski republikanec postal tako hud, glasen in jezen, da si je med govorom slekel sukno in celo razpregel telovnik. Priporočal nam je kandidata P. T., katerega pa mi preveč poznamo, zato ga nočemo. Ta P. T. je Nackov sin, ki je na svojega očeta tako pozabil, in ga tako malo spoštoval, da ni prišel k očetu ne k smrtni postelji ne k očetovemu pogrebu. Novačanov kandidat je med vojsko posebno skrbno pazil, če je g. T. peljal v mlin, da je to orožnikom ovajal. Sam si je preskrbel karte, da je imel vedno dve porciji, kmetom pa še ene ni privoščil. Za agitatorja ima Novačan in njegov kandidat nekega Zeleznika iz Ljubnega. Ta je v gostilni v svojem govoru rekel nesramne in bogokletne besede, da je Bog smrkovec proti njemu. Okrajna sodnija v Gornjem gradu sedaj hrani pod ključem tega tiča. Mi smo vsi prepričani, da pameten in pošten človek ne more biti za Novačana in njegove kandidate. Pa bomo tako tudi pri volitvah možato delali.

Zalec. Hišni prekupevalec in hmeljarski mešetar Piki se je pred par tedni dal od Robleka postaviti za kandidata Samostojne kmetijske stranke. Da si pridobi zaupanje hmeljarjev, se je proglasil za glavnega hmeljarja Savinjske doline. Dne 21. januarja je sklical v Zalcu protestni shod proti davkom in osnoval »Odbor za preureditev zemljiško-dohodninskega davka.« Ta odbor razpošilja sedaj županstvom resolucijo proti davkom, da jo potrdijo z žigom občine. G. Piki! Ali ste otročji! Kaj menite, da so naši Savinjsčani tako kratke pameti, da vam bodo šli na lim. Kandidat Samostojne tik pred volitvami snuje odbor zoper davke in prireja protestne shode proti davkom! Vsak otročaj ve, kaj to pomeni in kam to cilja! Zakaj pa se niste pridružili Slov. ljudski stranki, ko je ona protestirala proti neenako odmerjenim davkom? Zato ne, ker je prvič bil tedaj v vladi in se držal ministrskega stolčka. Vaš samostojni Pucelj! In zato ne, ker tedaj niste kandidirali! Prav je, da se protestira proti neenakomernosti in krivični odmeri davkov in je to tudi ponovno storil Jugoslovanski klub. Le berite »Slovenca« in »Gospodarja«! Otročja neumnost in velik kos lumparije pa je, če hoče kdo zdaj, ko kandidira, s takimi protesti svoje rojake vleči za nos! Radi bi pač poznali Savinjsčana, ki se bo dal od Pikla potegniti!

Brezglava demokrasko-samostojna politika v Središču. Naši samostojneži so v hudih škripcih. Eni so za napredno koncentracijo dr. Kuvovca, kateremu so že pred vojno dali glasove, drugi pa nočejo o liberalcih nič več slišati in pravijo, da hočejo biti samostojni. Upamo, da jim bo Kočevarjevo vino razsvetlilo pamet! Večina pa je že spoznala brezglavo in brezplodno politiko liberalcev in samostojnežev!

Tedenske novice.

VOLISČA OSTANEJO STARA.

Naša stranka je sicer v Beogradu stavila predlog,

da naj dobijo večje in srednje občine vsake za se volišča, posebno v hribih, a le male občine, se naj 2 ali tri združijo v eno volišče. A v Beogradu so določili, da ostanejo volišča ista kot leta 1920.

To vest sporočamo volilcem, da že sedaj vse potrebno pripravijo v svrhu polnoštevilne udeležbe naših na volišču. Ker imajo nekatere občine po tri do štiri ure daleč na volitev, prosimo agitatorje in zaupnike, da za oddaljene naše volilce pripravijo vozove, oziroma, da jih na dan volitve dne 18. marca zberejo na gotovem mestu za skupen odhod na volišče. V to svrhu prosimo, da prirejšjo naši zaupniki po takih oddaljenih občinah in vaseh večkrat pred volitvijo male volilne shode. Na teh shodih je posebno treba povdarjati udeležbo naših volilcev na volišču.

Za kakih 10 volišč še nimamo predstavnikov. Te dni smo poslali naknadne pozive za imenovanje predstavnikov in njenih namestnikov. Prosimo prizadete zaupnike, da blagovolijo takoj ugoditi našemu pozivu.

Tajništvo SLS v Mariboru (Cirilova tiskarna). Male volilne shode ali sestanke volilcev naj prirejajo po vseh vaseh in občinah ne samo naši kandidati, ampak vsi naši zaupniki in agitatorji. Govorite na teh sestankih o veliki važnosti sedanjih volitev, o avtonomiji Slovenije ter o drugih točkah programa Slovenske ljudske stranke.

Vzorno pripravljajta na volitve volilni odbor Slovenske ljudske stranke v Laškem pod vodstvom agilnega krajevnega in okrajnega načelnika g. Hrastnika. Samo v mesecu januarju so se odborniki udeležili 5 krajevnih sej in dveh okrajnih sej. Na njih so izpolnili odbor in zaupnike, preresetali volilni imenik in si razdelili volilce, vsak odbornik po 15. Tako vzorno delo krajevnega odbora se tudi pozna. Vsa župnija Laško razven nekaj JDSarjev v trgu, je v taboru Slovenske ljudske stranke. Še nekaj v zglede drugim krajevnim odborom: SLS v Laškem vodi o vsaki seji natančen zapisnik, ki je danes narastel že v veliko knjigo. Tak zapisnik bi morala imeti vsaka krajevna organizacija SLS! — Tajništvo SLS v Celju.

Nekaj iz Apačke kotline. Samostojna in demokrasko klika in njeno gospodarstvo v krajnem šolskem svetu v Stogovcih. Gospodje krajnega šolskega sveta, z izjemo načelnika, so zahtevali za leto 1922 od davko-plačevalcev od pet majhnih krajev svoto 40.500 kron, akoravno bi 20.000 K popolnoma zadostovalo. Bilo je še nekaj prebitka in državne podpore za obmejne šole pričakovati in zadnja je tudi došla. Za leto 1923 je naredil samostojni gerent in renegat Propst zopet za 30 tisoč kron proračun, akoravno še danes ne ve, koliko je bilo v preteklem letu izdatkov in koliko znaša prebitek. Torej je vse površno. Ti pa, ubogi davkoplačevalec, je plačaj visoke odstopke na občinskih dokladah, za govoriti nimaš nič, odločil bo že samostojni kričač in zagrizeni Nemeč, koristoljubni Propst. Mož, kateri nima niti sposobnosti ene seje voditi, ima toliko masla na glavi, da si ne upa na solnce, je pri nas gospodar, žali-bog. Za nekaj litrov žganja in pečenih piščancev je on vse to dosegel in dobil nalog, na pobije klerikalnega zmaja v Apački kotlini. Denuciiral in tožaril je prejšnjega izvoljenega načelnika krajnega šolskega sveta in gerenta občin Drobčinci in Podgorje. Tudi na sodnijo so hoteli Propst in Ivanuša spraviti tega nevedčega jim pristaša SLS, pa še dosedaj niso našli vzrokov, akoravno jim je isti vse blagajniške knjige in spise izročil, o sobito v to svrhu. Ta zagrizeni Vsenemeč, samostojni širokoustnež, je s pomočjo demokrata poštarja Ivanuša hotel doseči, da se razreši poslov občinskega gerentstva zaveden Slovenec. Nato pa je pristaš poštene stranke gerentstvo sam odložil, naj se preišče nepoštenost in pa krivičnost tega najbolj zaslužnega Slovenca v Apački kotlini. Zakaj pa danes ne toži Nemeč in tako dobroznani koristoljubnež Propst in poštar Ivanuša, ki sta oba po-njih mnenju največja državotvorca Jugoslavije, prejšnjega načelnika in gerenta? Za gerenta občin Podgorje in Drobčinci je bil imenovan šolski vodja v Stogovcih. Davkoplačevalci morajo plačati visoke davke, na štirirazredni šoli so pa trije učitelji, oziroma dve učiteljici, ker šolski vodja je obenem gerent in mora v času, ko bi moral v šoli poučevati, doma občanom reševati živinske potne liste ter druge zahteve. Po razumevanju priprostega vaščana tedaj ni umestno, da je učitelj in šolski vodja obenem tudi gerent dveh občin, in tako mora zanemarjati svojo dolžnost kot učitelj. — Ako bi okrajni in višji šolski svet imel malo več objektivnosti, bi pač ne mogel dovoliti enemu fantu in enemu samostojnemu kričaču, da se učiteljstvo odteguje poklicu. Demokrat Ivanuša je naredil v Ziberci občinski proračun s 566% dokladami, akoravno je bil isti za 300% pretiran. Krajni šolski svet bi za to leto ne potreboval po mnenju dobrih gospodarjev nobenih doklad, ali vsaj majhne, ker je in mora biti dovolj prebitka, občina Ziberca bi morala 300% več plačati kot potrebno, to si zapomnite volilci za bodoče volitve. Več o demokrasko-samostojnem gospodarstvu še bomo pisali in ob priložnosti volitev povedali javnosti.

Razne novice. Od Sv. Križa nad Mariborom nam poročajo: Viharni snežni zameti prejšnje dni so nam skoro vso sopo zaprli. Vendar pa smo se navzlic vsem sneženim oviram prav veseli skup zbrali dne 22. jan. na gostiji našega zavednega Joškota Hlade in pridne Marijine družbenke Netke Krois. Smeha vredno je bilo, ko je voznik pripeljal pred goste vinskoga prodajalca v šajtrgi. Le prehitro so minile lepe ure v gostoljubni Nabasievi hiši. Novoporočencema pa kliče vsa župnija: Bog vaju živi mnoga leta! — Letos nas zelo privija za denar. Preteklo jesen smo imeli precej vina in sadja, kupcev pa ni skoro nič. Naše mašančke so priznane prvovrstne, pa ker ni nobenega pravega železniškega prometa, ni kupcev, ki bi spravili blago v denar. Ali bomo

res obsojeni v to, da nam bo sadje v shrambah zgnilo? Dosti kmetov je bilo prisiljenih, da so že obležano lepo sadje morali sprešati. Denar nima nobene vrednosti več, ker nam valuto zmirom bolj dol tiščijo. Ali ni smešno, da so žemlje bile takoj po tri krome, kakor hitro je dinar padel na 3.60. Peke in mlinarji so še gotovo imeli in še imajo zdaj moko po prejšnjih nižjih cehih, a izdelke so takoj podražili. Kmet pa ne more prav ničesar dražje prodati. Za lepe jabolke obljublajo po 7 K, po vinu pa sploh nikdo ne povprašuje. Zdi se, da bomo pri takih razmerah morali začeti nagi in boski okoli hoditi, saj ni mogoče, posebno bolj ubogim, da bi si kupili obleko. Vsi pametni ljudje so že spoznali, da sedanja vlada za nas skrbi ravno tako, kakor kozel za zelnik. Slovenci bomo polagoma v naši državi čisto v nič djanj, če se ne bomo spametovali pri prihodnjih volitvah. Zato je razveseljivo, da se po naši občini dela na to, da bomo nastopili pri volitvah vsi kakor en mož za svoje pravice. V tem smislu so se že pogovarjali naši volilci v nedeljo, dne 21. jan. G. Hlebič je s prepričevalno besedo pojasnil nevarnost, ki nam preti, če bomo pri volitvah kmetje in delavci razcepljeni. Kjer se pripravata dva (ali trije ali pet), tam tretji dobiček ima. Srbski centralisti (Pašič) bodo razmetali milijone denarja za volilno agitacijo, da bi ubogo ljudstvo zmešali in ga potem še hujše izmozgavali. Slovenci so vsled tega prisiljeni, da držijo vsi skupaj in si izvolijo take poslance, ki ne bodo Pašiču in Pribičeviču ali pa celo Zerjavu pete lipali, ker se centralistične pete spremenijo v konjska kopita, ki teptajo v blato pravice Slovencev. Ker je silno potrebno, da se vsak volilec dobro pouči o važnosti sedanjih volitev, pridite v nedeljo, dne 4. t. m., po maši vsi v občinsko pisarno. Vsak bo lahko povedal svoje mnenje, naše geslo mora biti: Ker smo pod sedajno vlado bili vsi tepeni, delajmo na to, da se bomo pri prihodnjih volitvah za vse batine prav lepo in ponižno zahvalili. Naše zborovanje dne 4. t. m. je za vse stranke brez izjeme, samo tistim ni treba priti, ki z veseljem plačujejo visoke davke, in ki so v centralizem tako zaljubljeni, da mu žrtvujejo svoje zadnje hlače ter rajši sami stradajo, samo da se Pašič s svojimi prijatelji debeli pri mastnih vladnih koritih.

Smrt pohorske korenine na Keblu. V sredo, dne 24. januarja smo pokopali tukaj vrliga gospodarja Andreja Gričnik. Velikanska množica ljudstva, šolski otroci, občinski zastop, zastopniki Kmečke zadruge in Posojilnice iz Oplotnice, vse je pričalo, da smo položili k večnemu počitku moža, poštenjaka. Bil je 28 let cerkveni kličuar in načelnik krajnega šolskega sveta, sezidal je tukajšnja šola, kjer je imel le sitnosti pa malo haska, in dolgoletni naročnik »Slov. Gospodarja« in drugih krščanskih listov in zvest prepričan pristaš Kmetске zveze. Bil je še tiste vrste pohorskih korenin, ki se niso dale majati ne prej nemskutarjem, ne sedaj samostojnežem. Daj mu Bog obilo posnemalcev takšnih mož in o samostojnežih bomo brali le še v zgodovini.

Vsi na volišče! (Dopis od Sv. Lovrenca v Slov. gor.) Naša župnija je že od nekaj znana, da je po večini v taboru SLS. Tega so se ob zadnjih volitvah prav dobro zavedali slabostojni sadilci goriških črešenj in vrtojb-skih štorov ter s svojim rokovanjskim nastopom dosegli delitve naše župnije na dvoje. Nekaj jih je bilo prideljenih k volišču na Polenšak, drugi pa k Sv. Andražu. S tem so seveda dosegli, da mnogo naših, posebno starih ni šlo na volišče, med tem ko so seveda oni pobrali vse, ter jih peljali, ker iti seveda niso mogli. Tudi letos bode menda tako, da bode ena polovica šla volit na Polenšak, druga pa k Sv. Andražu, toda naj nas ne straši dolga pot, ali pa morebitno slabo vreme, ampak vsi od prvega do zadnjega storimo vsak svojo dolžnost, ker s tem bomo koristili sebi in Sloveniji. Volilci, Lovrenčani, pokažite, da se ne daste komandirati od samostojnih ljudi, kateri so si sezidali nove hiše in nakopičili tisočake, med tem ko ste morali vi plačevati in trepeti. Pravica zmaguje, in pravica mora zmagati. Bog živi!

Občini zbor KZ pri Sv. Lovrenca v Slov. gor. V nedeljo, dne 21. m. m., je imela tukajšnja krajevna organizacija KZ svoj občni zbor. Navzočih je bilo precej naših možakarjev, čeravno je bilo zelo mrzlo. Po poročilu pred sednika in tajnika se je prešlo na volitev novega odbora. Za predsednika je bil zopet izvoljen splošno priljubljeni g. Ivan Čuš. Upamo, da ne bode ostalo vse samo na papirju, ampak da se bode tudi delalo, posebno sedaj, ko se bližamo času, oziroma dnevu 18. marca, torej dnevu, ko mora naše slovensko ljudstvo dokazati svoje krščansko prepričanje. Po začetni poti pojdimo naprej in dne 18. marca pa vsi na volišče, po zmago za našo Slov. ljudsko stranko. Bog živi!

Najprej avtonomno Slovenijo, potem še le drugol (Dopis iz Laž pri Ločah). Kadar se začne na morju ladja potapljati, prve bežijo podgane. Tudi samostojna barka na vseh koncih in krajih širne Slovenije škriplje in tone in za to se je pri nas že eden zbal in z nje izbežal. Kdo neki? Kdo drugi, kakor večni »tožnik« Jurij Pevec, ki je prišel v našo mirno vas nemir in razprtije delat. Iz zagrizenega samostojneža je postal republikanec z dušo in telesom. Cele kupe »Republikanca« dobivlja in da deli med ljudi, agitira in napoveduje velik shod svoje nove stranke v Ločah, kjer misli sam nastopiti kot govornik. Ločani! Republike, kakršno vam Pevec oznanja, ne boste nikdar doživeli, za to si pripravite za njegov shod zaprtkov in mu namlatite njegovo republiko na hrbet rumeno, da jo bo pomnil. Pevec spreminja svoje politično mišljenje kakor cigan hlače ter skače iz stranke v stranko, od katerih je ena bolj za nič, kakor druga, ker drugače bi se ja ene držal. Zato Ložani pameti! Enkrat ste se že dali od Pevca nafarihati, ko vas je zapeljal v samostojno kašo, v kateri ste doživeli ravno nasprotno od tega, kar vam je on obljubljal. Dovolj menda že poznate Pevca, saj ste ga že vsi siti do grla, zato se ne